

Svar på skriftligt spörsmål SSS 236/2016 rd

Svar på skriftligt spörsmål om påståendet i en guide från Utbildningsstyrelsen om att det finns fler än två kön

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 236/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Mika Raatikainen /saf:

Hur motiverar ministern att Utbildningsstyrelsen i en guide hänvisar till att det finns fler än två kön,

vad menar Utbildningsstyrelsen med begreppet "mångfald av kön" som används i guiden och

ämnar ministern vidta åtgärder för att rätta till missförhållandena i guiden?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Terminologin som används i Utbildningsstyrelsens guide "Jämställdhetsarbete är en kunskapsfråga – Guide för främjande av jämställdheten i den grundläggande utbildningen" följer terminologin som används i detaljmotiveringen till jämställdhetslagen (RP 19/2014) (bland annat kön, könsidentitet, könsuttryck) samt i grunderna för den grundläggande utbildningen (bland annat genusmedveten undervisning, mångfald av kön).

I Finland registreras en personbeteckning för var och en vid födseln och av denna beteckning framgår personens officiella, juridiska kön. I registret är alla män eller kvinnor. I Finland används inte begreppet "det tredje könet" och det används inte heller i guiden, men i motiveringen till jämställdhetslagen nämns och beskrivs könsminoriteter.

Med en människas könsidentitet avses en persons upplevelse av sin könstillhörighet. Könsidentiteten är en djupgående upplevelse av permanent natur. För de flesta människor motsvarar könsidentiteten deras juridiska kön.

Tvåkönsnormen motsvarar inte alla människors upplevelse av sin könstillhörighet. Vissa som registrerats som män eller kvinnor upplever inte att deras juridiska kön är deras kön. De upplever således en konflikt mellan sin könsidentitet, sitt könsuttryck och sin kropp. En person som registrerats som en man kan uppleva sig som en kvinna, och en person som registrerats som en kvinna kan uppleva sig som en man. Detta kallas transsexualism. En person kan också uppleva sig som könlös eller som delvis kvinna och delvis man. Denna könsidentitet kan i Finland beskrivas med uttrycket intergenderpersoner. Könsidentiteten är individuell. Transvestiter kan ha behov av att genom sin klädsel eller på annat sätt uttrycka ett annat kön än deras juridiska kön.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 236/2016 rd

Hos en intersexuell person är de fysiska könsbestämmande egenskaperna vid födseln inte entydigt enbart kvinnliga eller manliga. Begreppet "mångfald av kön" omfattar många slags kvinnor och flickor, män och pojkar, könsminoriteter, många slags könsidentiteter samt olika sätt att uttrycka kön.

I främjandet av jämlikheten mellan könen är det viktigt att se till att det i skolan finns utrymme för olika slags flickor och pojkar och för de barn som inte upplever sig som det kön som fastställdes vid födseln. Jämställdhetslagen innehåller en skyldighet att förebygga diskriminering på grund av könsidentitet eller könsuttryck samt att beakta detta i läroanstaltens jämställdhetsplanering.

Jag anser att Utbildningsstyrelsens guide inte kräver rättelse och således vidtar undervisnings- och kulturministeriet inga åtgärder på denna punkt.

Helsingfors 18.5.2016

Undervisnings- och kulturminister Sanni Grahn-Laasonen